

Tallennus- ja kokoelmayhteistyöverkosto TAKO

Toimintakertomus 2016

Ohjausryhmä

TAKOn ohjausryhmään kuuluvat puheenjohtaja sekä jäseninä poolien puheenjohtajat, 1-2 Kansallismuseon edustajaa ja asiantuntijajäsenenä Museoviraston edustaja. Ohjausryhmän sihteerinä toimivat Kansallismuseon ja Museoviraston edustajat. Ohjausryhmän uutena jäsenenä aloitti lokakuussa Kirsi Ojala (Tekniikan museo), joka valittiin tuolloin 4. poolin puheenjohtajaksi. Ohjausryhmän pitkäaikaisen sihteerin Antti Metsänkylän eläköidyttyä sihteerinä on kesäkuusta lähtien ollut Marianne Koski.

Ohjausryhmän jäsenet:

Puheenjohtaja Teemu Ahola, Työväenmuseo Werstas

Reetta Karhunkorva, Suomen metsämuseo Lusto (pooli 1)

Elina Kallio, Helsingin kaupunginmuseo (pooli 2)

Johanna Jakomaa, Satakunnan Museo (pooli 3)

Hanna-Kaisa Melaranta, Varkauden museot (30.9.2016 asti) / Kirsi Ojala, Tekniikan museo (1.10.2016 lähtien) (pooli 4)

Hanna Kyläniemi, Lapin maakuntamuseo (pooli 5)

Johanna Lehto-Vahtera, Aboa Vetus & Ars Nova (pooli 6), varapuheenjohtaja

Päivi Myllylä, Visavuoren museo (pooli 7)

Risto Hakomäki, Suomen kansallismuseo, Kokoelmat ja tutkimus (Kansallismuseon edustaja)

Antti Metsänkylä, Suomen kansallismuseo, Kokoelmat ja tutkimus (Kansallismuseon edustaja, 31.5.2016 asti)

Marianne Koski, Museovirasto, Museoalan kehittäminen (asiantuntijajäsen)

Ohjausryhmä kokoontui vuoden aikana neljä kertaa: 4.2., 16-17.5., 26.8. sekä 30.11.2016 Lisäksi ohjausryhmä piti kolme Skype-palaveria.

Poolien toiminta vuonna 2016

Pooli 1: Pooli keskittyi tallennus- ja kokoelmayhteistyön kehittämiseen.

Pooli 2: Pooli keskittyi tallennus- ja kokoelmayhteistyön kehittämiseen kartoittamalla poolin tallennusvastuualueen mustia aukkoja. Lisäksi pooli kilvoitteli ja haastoi muitakin museoiden osakokoelmien avaamiseen TAKOWIKI:ssä.

Pooli 3: Menestyksekkäälle *Suomi syö ja juo* -hankenimelle haettiin ja saatiin tavaramerkki. Otava julkaisi syksyllä hankkeen tuotoksena syntyneen 'Satokauden ruokaa' -teoksen, jonka historiallisista osuuksista vastasi hanketutkija. *Suomi syö ja juo* -viestintäkanavat siirtyivät määräaikaaisesti ELO-säätiön hallintaan osaksi Suomi 100 –juhlavuoden Syödään yhdessä -hanketta. Pooli aloitti toimintavuonna myös uuden *Arjen haasteet* –hankkeen suunnittelun.

Pooli 4: Pooli käynnisti "Kulttuuriperinnön pelastuksen ABC" –hankkeen, joka on saanut Museoviraston avustuksen (40 000 euroa) kahdeksi vuodeksi. Hankkeessa työskentelee koordinaattori, jonka työtä tukee poolimuseoista muodostettu ohjausryhmä. Hanke kokoaa museoiden

hyvät pelastusdokumentointikäytännöt työkaluksi museoille ja tuottaa myös yrityksiä oman toimintansa dokumentointiin innostavan oppaan.

Pooli 5: *Kuljetusliikenteen kulttuuriperintö talteen museoihin nykyajan dokumentoinnin avulla* -hanke jatkui vuoden ajan Jenny ja Antti Wihurin säätiön avustuksella.

Pooli 6: Pooli suunnitteli yhteistä kokoelmatyön ja yleisötyön näkökulmia yhdistävää nykydokumentointihanketta. Myös *Kokoelmien avaimet* – Museokokoelmien avainobjekteja kartoittava ja avainobjekti-käsitettä tutkiva hanke jatkui toimintavuonna.

Pooli 7: Poolimuseot tutustuivat toisiinsa ja kokoelmaprofiileihinsa. Uusi hanke ja tulevat toiminnot ovat poolilla mietinnässä.

'Digitaaliset kokoelmat – avoimempi Pohjola' pohjoismainen seminaari 9-10.2.2016

TAKO-verkosto järjesti 9-10.2.2016 historiansa ensimmäisen pohjoismaisen seminaarin. Yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön, Suomen kansallismuseon ja Työväenmuseo Werstaan kanssa järjestetyn seminaarin otsikko oli *'Digitaaliset kokoelmat – avoimempi Pohjola'*. Seminaari järjestettiin Helsingissä Kansallismuseon auditoriossa. Seminaari oli samalla vuoden 2016 TAKO:n kevätseminaari. Seminaari oli osa Suomen Pohjoismaiden ministerineuvoston puheenjohtajuusvuotta ja kulttuurin sektoriohjelmia.

Seminaarin osallistujamäärä, 222 henkeä kaikista pohjoismaista sekä Virosta, ylitti ohjausryhmän odotukset. Seminaarissa oli simultaanitulkkaus ja se lähetettiin myös suorana verkossa. Palautekyselyssä osanottajat antoivat seminaarille kiitettävän arvosanan. Erityisesti kiitosta saivat seminaarin pohjoismaisuus ja keynote-esitelmät. Osanottajien keskinäinen vuorovaikutus jää sen sijaan suuressa seminaarissa väistämättä vähäisemmäksi.

Syysseminaari ja muut tilaisuudet

Syysseminaari järjestettiin perinteisesti Kansallismuseon auditoriossa 13.10.2016. Pääteemoina olivat museoiden ja arkistojen yhteistyö sekä pelastusdokumentointi. Museoiden ja arkistojen välinen yhteistyö oli valittu toiseksi teemaksi arkistosektorin esitettyä toiveen, että TAKO tarttuisi aiheeseen. Pelastusdokumentointi-osiossa tutustuttiin konkreettisesti museoiden tekemiin dokumentointeihin ja vuoden aikana käynnistyneen *Pelastusdokumentoinnin ABC* -hankkeeseen. Seminaari lähetettiin myös verkossa ja seminaariesitykset ovat katsottavissa YouTube-kanavalla <https://www.youtube.com/watch?v=hmjGODWPjd0>. Seminaarissa oli 141 osallistujaa. Verkossa seminaaria seurasi lisäksi parhaimmillaan 45 samanaikaista katsojaa.

TAKO esitteli toimintaansa Inarissa valtakunnallisilla museopäivillä 25-27.5.2016. Museopäivien kävijöillä oli TAKO:n esittelypöydässä mahdollisuus antaa palautetta verkoston toiminnasta ja esittää ideoita ja toiveita sen kehittämiseksi.

TAKO:n 3. pooli järjesti verkoston jäsenille vloggaus-koulutuksen Suomen kansallismuseon auditoriossa 12.10.2016. Suosittua koulutusta oli mahdollisuus seurata myös verkon välityksellä. Koulutukseen osallistui yhteensä 30 henkilöä ja verkossa tapahtumaa seurasi 64 osallistujaa.

Tallennustyönjako ja muut hankkeet

Pohjoismaisessa keväteseminaarissa esiteltiin TAKO-verkoston museoiden ensimmäinen tallennustyönjakoraportti. V. 2014 kartuttaa tilastoivassa raportissa 73 museota raportoi yhteensä 263 tallennustehtävää. Toimintavuonna toteutetussa v. 2015 raportoinnissa 67 museota raportoi yhteensä 244 tallennustehtävää. Raportit ovat tutustuttavissa TAKO:n verkkosivuilla <http://tako.nba.fi/tallennustyonjako/raportit>. Seuraava raportointiaineisto on tavoitteena esitellä visualisoituna. Tallennustyönjakoa päivitetään vuosittain museoiden esityksestä, toimintavuonna syys-marraskuussa.

Ohjausryhmän puheenjohtaja Teemu Ahola oli kutsuttuna kertomassa kokoelmien roolista ja museoiden yhteistyöstä TAKO-verkostossa museopoliittista ohjelmaa valmistelevalle työryhmän kokouksessa 20.4.2016.

Pooli 4:n puheenjohtaja Hanna-Kaisa Melaranta oli maaliskuussa esittelemässä TAKO-verkostoa Riiassa Latvian museoiden konferenssissa.

Edellisvuonna käyttöön otetun TAKOWikin tutuksi tekemistä ja käyttöä jatkettiin erityisesti pooleissa. TAKOWiki sijaitsee Museoviraston eDuuni-työskentelyalustalla.

TAKO toimi *Kokoelmapoistojen yhteiset käytännöt* -hankkeen kumppanina ja tuotti hankkeelle pilotointi- ja testausympäristön kokoelmasiirtofoorumin toteuttamiselle.

Viestintä

TAKO:n pääasialliset viestintäkanavat ovat Museoposti sekä Facebook ja Twitter. V. 2016 lopussa verkostolla oli Facebookissa 273 jäsentä ja Twitterissä yhteensä 389 seuraajaa

Media on myös osoittanut kasvavaa kiinnostusta museoiden kokoelmatyötä ja etenkin tallennusyhteistyötä kohtaan. Ohjausryhmän jäseniä on vuoden aikana haastateltu esimerkiksi YLE:n Ajantasa-ohjelmaan, jonka teemana olivat kokoelmat.